

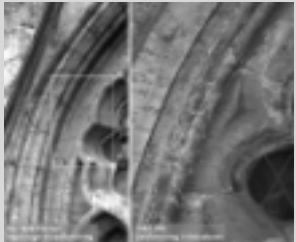

SKADENES HISTORISKE UTVIKLING

På denne siden har vi samlet endel gamle bilder av Stavangerkoret og satt dem opp sammen med tilsvarende bilder tatt nylig. Slik har vi mulighet til å kunne bedømme skadenes utvikling på utvalgte områder.

Klikk på bilde for forstørrelse

	<p>Østveggen 1836-1996</p>	<p>I denne serien kan man sammenligne østveggens utvikling fra 1836 til i dag. Spesielt viktig er bildet tatt like før restaureringen 1867-74. Ved hjelp av dette kan man bedømme hvor skadet koret var og hvor mye som ble skiftet ut under restaureringen.</p>
	<p>Nisje på østveggen 1836-1996</p>	<p>Øvre nisje på sørsiden av østveggen er i dag temmelig skadet. På bildet fra 1940 kan vi se at flere av profilene var skadet allerede den gang og at sorte skorper var omtrent like utbredt som i dag. På litografiet fra 1836 kan vi observere at takvannet har blitt drenert ned på nisjen, noe som sikkert har bidratt til hurtig skadeutvikling.</p>
	<p>Vindusbue på søndre kortårn 1940-1997</p>	<p>På bilder fra omkring 1940 kan vi ikke se tegn til forvitring i vindusbuen på søndre kortårn. I dag er det relativt mye saltforvitring her, noe som må skyldes lekkasjer som har oppstått etter 1940. Det er også saltforvitring på innsiden. Vi har ikke funnet opprinnelsespunkt til lekkasjene.</p>

**Sørveggen
1865-1996**

Det gamle bildet (1865?) virker å være tatt etter restaurering av sørportalen, men før arbeidene tok til på resten av veggen. Sørportalen ser iallefall ut til å være i svært god stand. Det gjør forøvrig også resten av veggen, til tross for at det mangler mange detaljer, bl.a. fialene på pillargavlene.

**Felt mot øst på
sørveggen
1940-1997**

Helt oppe mot øst på sørveggen er det i dag kraftig forvitring. At denne forvitringen i hovedsak må ha funnet sted i løpet av de siste 50 år kan vi se ved å sammenligne med foto fra ca. 1940. På sistnevnte bilde kan vi bare se små tegn til skader. Vi må derfor anta at nedløpsrennen og/eller taket i lange perioder har vært i ustand (i dag er både tak og nedløpsrenne i god stand).

**Sørportalen
1940-1996**

Ved første øyekast ser det ikke sørportalen ut til å ha forandret seg mye de siste 60 år. Dette er fordi skadene har rammet små detaljer (oppsprekking pga. rustende jerndybler) og ikke kan ses på avstand. Vi kan imidlertid observere noen resultater av restaureringen i 1957: Hodet i gavlen og et dekk rett ved siden (til høyre) er skiftet ut og et ornament nederst til høyre i buen er reparert (med mørtel). Legg også merke til at utbredelsen av sorte skorper ikke er veldig forskjellig i 1940 og 1996.

**Fial på
Sørportalen
1940-1996**

At skadene på sørportalens detaljer har utviklet seg mellom 1940 og 1996 kan vi se på disse bildene. Rustende jerndybler er ansvarlig for skadeutviklingen.

**Nordveggen
1940-1996**

Bildene av nordveggene viser ikke så veldig mye, men vi kan legge merke til at fialen på den østre pillargavlen har falt av etter 1940.

**Hode på
nordveggen
1960-1996**

På disse to bildene kan vi se at sprekken i hodet på den østre pillargavlen på nordveggen har oppstått etter 1960. Det er riktignok tegn til sprekkdannelse allerede i 1960, men bare svært små. Sprekken skyldes naturlig kløv i steinen og har ikke sammenheng med rustende jern. Sannsynligvis har den utviklet seg pga. frost.